

Årsmøteprotokoll 2023

Den norske historiske forening (HIFO)

Tid: Laurdag 9. september, kl. 16.15–17.30

Stad: auditorium Storen, HVL campus Sogndal, og Zoom

Deltakarar: 26

Styreleiar Thomas Hagen ynskte velkomen til årsmøtet.

1. Konstituering og val av møteleiar og referentar, samt godkjenning av fullmakter

Styret føreslo Marthe Hommerstad til møteleiar. Årsmøtet hadde ingen innvending mot dette.

Marthe Hommerstad vart valt av årsmøtet til møteleiar.

Det var ikkje kome inn eventuelsaker før årsmøtet. Årsmøtet hadde ingen innvending mot innkallinga til årsmøtet.

Innkallinga til årsmøtet vart godkjend av årsmøtet.

Sekretær Håvard Stensletten Eik skriv referat frå møtet. Han vil sende dette til to oppnemnte referentar for protokollering i etterkant. Møteleiar føreslo at Vidar Fagerheim Kalsås og Fredrik Lie blei valt til referentar. Årsmøtet hadde ingen innvending mot dette forslaget.

Forslaget til referentar vart godkjend av årsmøtet.

For å sikre eventuell avstemming over benkeforslag måtte det veljast to personar til teljekorps. Møteleiar føreslo May-Brith Ohman Nielsen og Eva Jakobsson. Det kom ingen innvending frå årsmøtet mot dette.

Teljekorpset vart godkjend av årsmøtet.

Det vart gjeve beskjed i møteinnkallinga om at spørsmål om eventuelle fullmakter skulle fremjast skriftleg på e-post til styreleiar før årsmøtet. Ingen nytta seg av dette.

2. Årsmelding frå styret 2022-2023

Møteleiar gav ordet til styreleiar.

Styreleiar gjekk gjennom to delar av årsmeldinga som er publisert i sin heilskap på hifo.no: «Styrets vurdering av virksomheten» og «Aktuelle saker i styreperioden 2022-23». Det som følgjer under er styrets vurdering av verksemda.

Styrets vurdering er at HIFO er en veldrevet organisasjon. Styreåret 2022–2023 har vært preget av flytting av sekretariatet fra Kristiansand til Bergen, der HIFOs nye organisasjonssekretær (siden desember 2022), Håvard Stensletten Eik, har blitt tatt vel imot ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved UiB. Reorganiseringen av sekretariatet har gitt anledning til å oppdatere interne rutiner og gjennomgå medlemsregisteret på nytt. Sikker økonomistyring er en forutsetning for å kunne yte god medlemservice og dessuten avgjørende for å gi styrearbeidet gode rammer.

Som frivillig organisasjon er HIFO avhengig av medlemmenes gode vilje for å få hjulene til å gå rundt. Dette gjelder både i styre og stell, i lokallagene, i forbindelse med Norske historiedager, i redaksjonsarbeid og i priskomiteene. Styret er noe bekymret for at aktiviteten i flere lokallag har dalt de siste årene, og at det kan virke som om det er mer krevende enn før pandemien å rekruttere folk til lokallagsstyrene. Vi håper historikerne i Norge vil fortsette å slutte opp om HIFOs virksomhet og aktiviteter også i fortsettelsen.

Medlemsbladet *Historikeren* er limet i foreningen, og holder stadig høy kvalitet. Styret anerkjenner det store arbeidet som ligger bak hvert nummer. Siden redaktørstillingen er en kritisk nøkkelfunksjon, har redaktøren, som også møter fast i styret, siden 2021 mottatt honorar for hvert ferdigstilte nummer. Dette virker å være en klok prioritering for å sikre et minimum av kontinuitet, foruten å gjøre rekruttering enklere når det blir aktuelt. Styret har fra tid til annen diskutert spørsmålet om også styrets leder bør gis et årlig honorar. Foreløpig har ikke styret fremmet noe slikt forslag for årsmøtet, men det kan være verdt å merke seg muligheten for å ta dette opp senere.

Styret gleder seg over den posisjonen Norske historiedager har blant historikere i Norge. Å finne et villig vertskap for kommende arrangementer, har til nå aldri vært vanskelig. At det fins få «rene» historieinstitutter igjen, har heldigvis ikke forandret på dette.

Styret har arbeidet planmessig og målrettet for å løse oppgaver som følger av arbeidsplan vedtatt av årsmøtet.

Deretter gjekk styreleiar gjennom tre særskilte aktuelle saker frå styreperioden 2022-2023.

På årsmøtet i Bergen i 2022 ble det vedtatt at HIFO-styret skal «arbeide særskilt og aktivt for å få på plass ordninger med Arkivverket om åpningstider, veiledning og historisk kompetanse som gir reell mulighet for forskning». HIFO-styret har satt ned en gruppe på fire styremedlemmer som skal bytte på å følge opp de jevnlige, kvartalsvise kontaktmøtene med Arkivverket. Ett resultat av kontaktmøtene, som startet opp i 2021, var en felles sesjon organisert på Norske historiedager i Bergen.

Det neste vi planla for, var gjennomføringen av en stor brukerundersøkelse blant HIFOs medlemmer om Arkivverkets tjenester, med vekt på tjenester som er relevante for de som skal drive historisk forskning. Undersøkelsen ble gjennomført i siste del av november 2022. Informasjon om

undersøkelsen ble sendt til alle medlemmer på epost sammen med link til elektronisk svarskjema. Programmet som ble benyttet var SurveyXact. 119 medlemmer besvarte undersøkelsen. Resultatene ble utførlig presentert i egen artikkel i *Historikeren* nr. 1/2023 (s. 9–14). De har også blitt presentert for Arkivverket i et eget møte 5. desember 2022. Vi har opplevd at Arkivverket har hatt positive forventninger til at undersøkelsen kan brukes til å gjøre forskertjenestene enda bedre, og har sett at konkrete tilbakemeldinger har blitt tatt tak i. Undersøkelsen viser at mange historikere benytter seg av Arkivverkets digitale tjenester svært ofte, og at rundt halvparten alt i alt er passe fornøyd. En av fire er totalt sett lite eller svært lite fornøyd, mens en av fire er godt fornøyd. Konklusjonen i rapporten kan gjentas her: «[...] digitalisering er vel og bra, men tilgang til de fysiske arkivene under kyndig veiledning fra ansatte i Arkivverket, er fortsatt viktigst.»

Lokallagene fyller mange viktige oppgaver for historikere rundt om i landet. Som årsmeldingene fra lokallagene viser hvert år, er flere lokallag vitale, mens andre nærmest bare eksisterer på papiret. Å legge til rette for at lokale ildsjeler gis gode rammer til å drive lokallagsarbeid til beste for historikerne på stedet, bør være en prioritert oppgave for HIFO-styret. Det årlige styre- og lokallagsseminaret om høsten er en viktig møteplass. Styret ser at vi trenger å gjøre mer for å løfte de lokallagene som sliter med å få i gang aktiviteter. Enkelte plasser kan det være grunnlag for å danne nye lokallag. På siste lokallagssamling i Kristiansand i november 2022 ble det bestemt å avholde to digitale lokallagsledermøter i året, i tillegg til ett fysisk seminar. Tanken er at lokallagene da får mulighet til tettere oppfølging av styret og mer kontakt med andre lokallag. De digitale møtene kan også brukes til å diskutere rammer og forberede saker til lokallagssamlingene. Det første digitale lokallagsledermøtet ble gjennomført 1. mars 2023. Fem lokallagsledere deltok (fra Agder, Bergen, Bodø, Rogaland og Tromsø), foruten styreleder og HIFO- sekretæren. Neste møte er planlagt før lokallagsseminaret.

Både i *Historisk tidsskrift* og *Scandinavian Journal of History* (SJoH) ble det redaktørskifte i styreperioden 2022–2023. HIFO-styret ledet begge prosessene. Dette ga anledning til å diskutere og tydeliggjøre HIFOs eierskap i de to tidsskriftene. Selve oppnevningen av redaktører ble, så vidt vites for første gang, formalisert gjennom egne kontrakter. Noen av de valg og avveininger som har ligget bak oppnevningene har blitt kommentert på lederplass i *Historikeren* i nr. 4/2022 og nr. 1/2023.

Den 11. mai 2023 ble det organisert et miniseminar på Blindern i tilknytning til et styremøte. Fire eksterne deltok: HT-redaktør May-Brith Ohman Nielsen, norsk CE i SJoH Ruth Hemstad, leder av Nasjonalt fagorgan for historie og idehistorie Ola Teige og tidligere SJoH-redaktør Fredrik Thue. Formålet var å bli bedre kjent, diskutere mulige samarbeidsformer og -flater samt å identifisere felles utfordringer. Vi ble enige om å ha som ambisjon å bli enda flinkere til å dele informasjon og omtale av nye numre og enkeltartikler. Vi ble også enige om å styrke hverandre gjennom gjensidig framsnakking. Av konkrete saker som ble diskutert, var muligheten for å initiere dannelsen av et redaksjonsråd for SJoH.

I forlengelsen av miniseminaret tok HT-redaksjonen initiativ til en felles HT/HIFO-sesjon ved Norske historiedager i Sogndal. Her endte vi opp med tema vitenskapsspråk, faghorisonter og fagutvikling.

Styret har dedikerte roller knyttet til oppfølging av de to tidsskriftene. Ett fast styremedlem sitter i HTs redaksjonsråd (Jakob Maliks), mens styrets nestleder (Monika Praczyk) møter i den nordiske historikerkomiteen.

Styret mener at det er viktig at medlemmene gis anledning til å drøfte hva slags ansvar HIFO bør ha for tidsskriftene, sett i forhold til redaksjonenes ansvar. Dette gjelder opplagt spørsmål knyttet til valg av publiseringskanal og finansieringsmodell. Hvordan involvering av medlemmene her bør skje, vil bli fulgt opp i kommende styreperiode.

Som eit apropos til tidsskrifta gjorde styreleiar årsmøtet merksam på flyer i konferansemappa om temalokkingskampanjen til Historisk tidsskrift. Redaktøren av tidsskriftet, som var i salen, fekk i dette sambandet anledning til å kommentere at dersom ein ikkje når fristen 15. september for å sende inn temaforslag, så kan ein likevel sende inn. Anbefalte å ta kontakt med redaksjonen på førehand.

Styreleiar gav ordet til møteleiar.

Del I inneheld utgreiing om HIFOs organisasjon. Det var ingen spørsmål til Del I av årsmeldinga.

Del II inneheld utgreiing om HIFOs verksemd. Ein kommentar frå årsmøtet om Del II:

Når det gjeld Arkivverket har opningstidene blitt redusert og det er færre tilsette. Ledige stillingar vert ikkje erstatta og det er færre folk å ta av. Dette går utover service. Vil gjeve honnør til HIFO for å setje Arkivverket på agendaen, og det er bra at det har vore gjennomført brukarundersøking. Håpar arbeidet held fram.

Del III inneheld utgreiing om arbeidet til HIFO Skole. Det var ingen spørsmål til Del III av årsmeldinga.

Årsmøtet gav ingen innvending til årsmeldinga.

Årsmeldinga vart einrøystes vedteke av årsmøtet.

3. Årsmeldingar frå lokallaga

Årsmeldingane frå lokallaga skal ikkje godkjennast eller vedtakast av årsmøtet, men berre takast til etterretning. Årsmeldingane kan lesast i sin heilskap på hifo.no.

HIFO Bergen v/ Peter Hatlebakk: Lokallaget har hatt eit relativt avgrensa år. Det er arrangert årsmøte med eit offentleg føredrag ved Bergen Offentlege Bibliotek kor professor Eivind Heldaas Seland snakka om klimahistorie. Styret i Bergen planlegg overlapp med flinke dyktige nye styremedlemar og ein aktiv haust.

HIFO Bodø v/ Fredrik Lie: Styret er det same som tidlegare. Dei fleste har tilknytning til Nord Universitet, og eit styremedlem frå Duoddara Ráfe (Pitesamisk senter). Ein del aktivitet frå september 2022 til september 2023, deriblant bokbad om sjukehushistorie i Nordland, om andre verdskrig i nord og føredrag om verftsindustri i Saltdal. Vidare hadde dei sommarfest for lokallagets medlemmar på Løp gård i juni. Oppmøtet har vore slik det pleier å vere, nokre arrangement har hatt godt oppmøte medan andre litt dårlegare. Lokallaget har samarbeidd med andre arrangørar for nokre aktivitetar, Arkiv i Nordland er blant dei viktigaste. Styret planlegg å fokusere meir på eldre historie i tida framover. Elles har lokallaget fått eiga Facebook-side, og planlegg reiseseminar saman med HIFO Tromsø i mai 2024. Mesteparten av tida blir brukt til planlegging av Norske historiedagar 2024 som skal bli halde i Bodø, det er nedsett komité som er godt i gang.

HIFO Rogaland v/ Vidar Fagerheim Kalsås: Det har vore skifte i styret. Den nye leiaren er frå skuleverket, og vidare er tre av styremedlemane frå Universitets- og høgskulesektor, to er frå skulesektor, og ein er frå museumssektor. Tre hovudpunkt det siste året: arrangerte debattmøte med tema «Historiefaget på universitetet og i skoleverket», og hadde godt oppmøte. Arrangerte i samarbeid med Steffenssalong eit opent møte med føredrag av professor Tormod Heier om Ukraina-krigen og konsekvensane av den. Der var det ca. 100 frammøtte. Arrangerte eit ope møte i november 2022 med tema barndomshistorie.

HIFO Trøndelag v/ Emil Mård Vaadal Eliasson: Det har vore ei utskifting i styret. Lokallaget har fått gjennomført årsmøte og Midtnorsk historieseminar som var velbesøkt og det er kome gode tilbakemeldingar om variert program. I samband med 100 årsjubileum for faghistorie i Trondheim, arrangerte lokallaget kransenedlegging ved professor Arne Bergsgårds grav. Lokallaget arrangerte debatt om Nidarholm kloster i mai, og det var 60 frammøtte. Det er byrja eit seminarrekkesamarbeid med Fortidsminneforeninga om trønderske kloster. Det er planlagt eit neste seminar i november. Lokallaget har gått litt opp i medlemstal, 68 mot 65.

HIFO Østlandet v/ Victoria Austveg: Lokallaget har halde to styremøte. Vidare har dei arrangert eit medlemsarrangement med føredrag av Kai-Samuel Vigardt om romanihistorie. Dette var vellukka og arrangementet bidrog til å rekrutterte to nye styremedlemer, som er til stades i salen. God kommunikasjon via e-post, det er rekruttert 5 nye styremedlemar i sommar. Årsmøtet til lokallaget vart halde på Bogstad gård med omvising.

HIFO Agder, HIFO Nordvestlandet, HIFO Sogn og Fjordane, HIFO Tromsø og HIFO Vestfold var ikkje representert ved årsmøtet.

Årsmøtet tok lokallagas årsmeldingar til etterretning.

4. Godkjenning av revidert rekneskap

Presentert ved styreleiar Thomas Hagen. Kasserar Magnus Andersson var ikkje til stades.

For dei som er interessert i detaljer om rekneskap 2022 er dette skildra i årsmeldinga (s. 7 ref. mrk.), legg merke til betydeleg mindre inntekter enn budsjettet. Dette grunna utfordringar med kontingent og HIFOs underskotsgaranti til Norske historiedagar 2022. Det har ikkje vore stort problem å senke utgiftene. Underskotet er kome inn i 2023 gjennom kampanje i vår for uteståande deltakaravgift frå Norske historiedagar.

Hagen leste vidare opp revisorrapporten for 2022. Kontrollen syntte at rekneskapen er ført i samsvar med god rekneskapsskikk og at midlane er brukt i samsvar med foreiningas mål og vedtektene.

Årsmøtet hadde ingen spørsmål eller kommentarar til rekneskapen. Årsmøtet hadde ingen innvendingar til rekneskapen.

Rekneskapen vart godkjend av årsmøtet.

5. Vedtak av budsjett for 2024

Presentert ved styreleiar Thomas Hagen. Kasserar Magnus Andersson var ikkje til stades.

Budsjettet vidarefører hovudtrekka frå 2023. Me har stor tru på at me skal få meir kontingent inn, fordi me har systematisk gjennomgått medlemslista og utvikla forbetra rutine for inndriving.

Årsmøtet hadde ingen kommentarer eller spørsmål til budsjettet for 2024. Årsmøtet hadde ingen innvending mot budsjettet for 2024.

Styrets forslag til budsjett for 2024 vart einrøystes vedteke av årsmøtet.

6. Arbeidsplan for styret i neste periode

Arbeidsplanen for styret i perioden 2023-2024 vart lese opp, jf. det under.

HIFO skal være den sentrale og samlende organisasjon for historikere i Norge. HIFO skal arbeide for norsk historieforskning og historiefagets plass i skolen og samfunnet, og engasjere seg i spørsmål som angår historiefaget og historikernes situasjon og arbeidsvilkår.

For styreperioden september 2023–juni 2024 skal styret sikre god gjennomføring av følgende *faste* oppgaver:

- Styret skal følge aktuelle politiske prosesser.
- Styret skal støtte opp om arbeidet med *Historisk tidsskrift* og *Scandinavian Journal of History*.
- Styret skal, i samarbeid med redaksjonen, arbeide for at *Historikeren* opprettholdes og utvikles som et relevant medlemsblad.
- Styret skal videreføre sitt engasjement for og arbeid rettet mot skole og lærere i historie.
- Styret skal videreføre lokallagsseminaret som en viktig møteplass for organisasjonen.
- HIFO skal være en tydelig stemme i offentlig debatt på saker som er viktige for medlemmene.
- Styret skal videreføre og utvikle samarbeidet med norske nettverks partnere, så vel innen kulturvern, arkiv, bibliotek og museum som innenfor UH-sektoren.
- Styret skal videreføre det nordiske samarbeidet gjennom den Nordiska historikerkomitéen (NHS), og videreføre sitt internasjonale engasjement i CISH.
- Styret skal sikre god økonomistyring.
- Styret skal arbeide for at HIFO drives så grønt som mulig.
- Styret skal sørge for å holde nettsiden hifo.no oppdatert.
- Styret skal arbeide for god informasjonsflyt til medlemmene gjennom våre ulike digitale kanaler.

For styreperioden 2023–juni 2024 skal styret sikre god gjennomføring av følgende *spesielle* oppgaver:

- Styret skal innarbeide nye rutiner for planmessig å få inn medlemskontingenten.
- HIFO skal være en pådriver for å sikre arkivtilgang, rimelige arbeidsvilkår og tilpassede tjenester for historikere overfor Arkiverket.

-
- Styret skal utarbeide en overordnet strategi for HIFOs eierskap i tidsskriftene *Historisk tidsskrift* og *Scandinavian Journal of History*.

Det er opp til styret å vurdere hvilke saker som skal prioriteres til enhver tid og hvordan det skal arbeides med disse.

Årsmøtet gjorde merksam på at med tanke på dyrtid kan det vere ein idé å redusere prisen på medlemskapet. Då kan ein generere fleire medleamar og gjere det lettare å rekruttere. Innspelet vert teke til etterretning og arbeidd med i neste styreperiode, men det vart merkt at HIFO er i ein utfordrande økonomisk situasjon.

Årsmøtet hadde ingen innvending mot arbeidsplanen elles.

Styrets forslag til arbeidsplan vart einrøystes vedteke av årsmøtet.

7. Val av styreleiar, styre og revisorar med innstilling frå valkomitèen

Presentert ved Marthe Hommerstad. Lena Ingilæ Landsem og Magne Njåstad var ikkje til stades.

Valkomitèens forslag til styremedleamar:

- Merethe Roos nyval 2023-2025
- Per Kristian Sebak nyval 2023-2025
- Magnus Andersson attval 2023-2025

Monika Praczyk, Jakob Maliks, Ulrike Spring, Andreas Bagås Lien og Maria Antonie Sæther var ikkje på val.

Årsmøtet hadde ingen innvending mot valkomitèens forslag til val av styremedleamar.

Styremedleamar vart einrøystes valt av årsmøtet.

Valkomitèens forslag til varamedleamar:

- Harald Endre Tafjord nyval 2023-2025
- Vetle Lars Wisløff Sandring nyval 2023-2025

Katri Somby og Geir Ove Halvorsen var ikkje på val.

Årsmøtet hadde ingen innvending mot valkomitèens forslag til val av varamedlemer.

Varamedlemer vart einrøystes valt av årsmøtet.

Valkomitèens forslag til revisor:

- Nora Birkeland nyval 2023-2025

Arne Solli var ikkje på val.

Årsmøtet hadde ingen innvending mot valkomitèens forslag til val av revisor.

Revisor vart einrøystes valt av årsmøtet.

Valkomitéens forslag til styreleiar:

- Peter Hatlebakk nyval 2023-2024

Årsmøtet hadde ingen innvending mot valkomitéens forslag til styreleiar.

Styreleiar vart einrøystes valt for 1 år av årsmøtet.

8. Val av valkomité etter forslag frå styret

Møteleiar gav ordet til *avtroppande* styreleiar.

For neste styreperiode vert det 2 redaktørar for Historikaren. Sitjande redaktør Maria Antonie Sæther får Oda Karin Brunsell Harsvik som med-redaktør. Dette påverkar ikkje styresamansetnaden i neste styreperiode.

Styrets innstilling til valkomité:

- Marthe Hommerstad, Norsk lokalhistorisk institutt/Nasjonalbiblioteket (attval for eit år)
- Magne Njåstad, NTNU (attval for eit år)
- Karsten Korbøl, UIO/Fritt Ord (nyval for eit år)

Årsmøtet hadde ingen innvending mot styrets innstilling til valkomité.

Valkomitéen vart einrøystes valt av årsmøtet.

Nyvalt styreleiar Peter Hatlebakk og møteleiar Marthe Hommerstad takka for oppmøtet og takka avtroppande styreleiar Thomas Hagen og avtroppande styremedlemar Harald Rinde og Synne Corell.

Årsmøtet vart heva kl. 17:10.

Vidar Fagerheim Kalsås

Fredrik Lie